

NORGES HØYESTERETT

Den 19. juni 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Indreberg, Bårdsen og Kallerud i

HR-2017-1199-U, (sak nr. 2017/883), sivil sak, anke over kjennelse:

Nedre Øse Vann og Kloakklag

(advokat Aki Johannes Viitala)

mot

A

B

C

D

E

(advokat Tor Johan Strand)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om partsevne for et vann- og kloakklag i et hytteområde på Øse i Gratangen kommune.
- (2) Den ankende part – Nedre Øse Vann og Kloakklag – ble stiftet 8. februar 2015 og registrert i enhetsregisteret 30. april 2015. Foreningen har etter det opplyste 20 medlemmer. Dens vedtektsfestede formål er å fremme felles interesser for medlemmene når det gjelder vann og kloakktilknytning og ellers "det som naturlig hører inn under det å eie og drifte hytte på Øse". Hver hytte har en stemme og "medlemskapet følger hyttene som har tinglyst kloakk- og vannrettigheter". Det fremgår av regnskapet for 2015 at foreningen har vært i drift fra stiftelsen og at den hadde et årsresultat på 245 345 kroner. Samlede anleggs- og omløpsmidler er ført opp med ca. 1 573 000 kroner i balansen. Renseanlegg, pumpehus og rør utgjør en vesentlig del av dette.
- (3) Ankemotpartene A og E, B og D eier hytter på Øse. C eier en eiendom i samme område, som blant annet brukes som campingplass. Ankemotpartene er ikke nå medlemmer av Nedre Øse Vann og Kloakklag.

- (4) Ankemotpartene hevder blant annet at Nedre Øse Vann og Kloakklag uberettiget har foretatt omkobling av kloakkrørene fra As, Es og Bs hytter og utført arbeider på de to andre ankemotpartenes eiendommer. Etter resultatløs skriftveksling mellom partene, krevde ankemotpartene midlertidig forføyning. Kravet her er blant annet at tidligere avløp gjenopprettes og at innretninger mv. som hadde blitt etablert ved frakoblingen, fjernes.
- (5) Vann- og kloakklaget anførte i tilsvaret til kravet om midlertidig forføyning blant annet at foreningen ikke hadde partsevne.
- (6) Trondenes tingrett kom til at vann- og kloakklaget ikke har partsevne og avsa 22. desember 2016 kjennelse med slik slutning:
- "1. Begjæringen om midlertidig forføyning i sak 16-176128TVI-TRES avvises.**
  - 2. A, E, B, C og D betaler 49 281 – førtinitusentohundreogåttien – kroner i sakskostnader til Nedre Øse Vann og Kloakklag v/styrets leder innen to uker fra forkynningen av denne kjennelsen."**
- (7) Etter anke kom Hålogaland lagmannsrett til at vann- og kloakklaget har en tilstrekkelig fast struktur til at kravet til om partsevne er oppfylt. Lagmannsretten avsa 14. mars 2017 kjennelse med slik slutning:
- "1. Tingrettens kjennelse oppheves.**
  - 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Nedre Øse Vann og Kloakklag til A, E, B, C og D 23.794 – tjuetretusensjuhundreogtjue – kroner. Betalingsfristen er to uker fra forkynnelsen av lagmannsrettens kjennelse."**
- (8) *Nedre Øse Vann og Kloakklag* har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken er angitt å gjelde rettsanvendelsen, og at den retter seg mot lagmannsrettens generelle tolkning av tvisteloven § 2-1 om partsevne.
- (9) Det er i korte trekk anført at lagmannsretten i for stor grad vektlegger at sammenslutningen har egne midler til å dekke sakens kostnader hittil. Lagmannsretten har ikke vurdert om sammenslutningen har midler til å "dekke sakskostnader for en materiell prøving av saken". Vann- og kloakklagets midler anvendes til vedlikehold av anlegget, og er ikke tilstrekkelig til å dekke fremtidige sakskostnader. Den enkelte hytteeier er selv ansvarlig for vann- og kloakkutgifter, ikke sammenslutningen som sådan.
- (10) Videre taler foreningens løse organisering, beskjedne medlemstall og at det er tale om en ny forening, for at kravene til partsevne ikke er oppfylt.
- (11) Det er nedlagt slik påstand:
- "1. Lagmannsrettens kjennelse i sak 17-027972ASK-HALO oppheves.**
  - 2. Nedre Øse Vann og Kloakklag tilkjennes sakskostnader for lagmannsrett og Høyesterett."**
- (12) *A og E, B, D og C* har prinsipalt anført at anken må avvises fordi det som anføres i anken går utover det Høyesterett kan prøve ved en videre anke over kjennelse.

- (13) Subsidiært er det vist til at lagmannsretten har vurdert alle relevante forhold, herunder foreningens økonomiske situasjon, dens medlemstall og organisering. Dette viser at lagmannsretten har anvendt tvisteloven § 2-1 riktig.
- (14) Det er nedlagt slik påstand:
- "Prinsipalt: Anken avvises.**
- Subsidiært: Anken forkastes.**
- I begge tilfeller: Ankemotparten tilkjennes sakens omkostninger."**
- (15) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (16) Anken er en videre anke hvor ankeutvalgets kompetanse er begrenset, jf. tvisteloven § 30-6. Det er blant annet anført at lagmannsrettens generelle lovforståelse er uriktig, og dette kan utvalget prøve, jf. § 30-6 bokstav c.
- (17) Spørsmålet om partsevne for andre sammenslutninger enn dem som er nevnt i tvisteloven § 2-1 første ledd, reguleres av bestemmelsens andre ledd, som lyder:
- "Andre sammenslutninger enn etter første ledd har partsevne så langt dette følger av en samlet vurdering hvor det særlig legges vekt på**
- om sammenslutningen har en fast organisasjonsform,
  - om det er et styre eller annet organ som representerer sammenslutningen utad,
  - om sammenslutningen har en formalisert medlemskapsordning,
  - om sammenslutningen har egne midler, og
  - sammenslutningens formål og hva søksmålet gjelder."
- (18) Lagmannsretten har kommet til at de momentene som er fremhevet i § 2-1 andre ledd tilsier at laget har partsevne og at laget etter en samlet vurdering har en "tilstrekkelig fast struktur". Ankeutvalget kan ikke se at noen del av lagmannsrettens vurdering av dette hviler på feil lovforståelse.
- (19) Avgjørelsen i Rt-2010-257, som den ankende part har vist til, gjaldt et tilfelle som atskiller seg klart fra saken her, blant annet ved at det ble lagt avgjørende vekt på sammenhengen mellom stiftelsen av foreningen og ankesaken, se avsnitt 6. Derimot har avgjørelsen i Rt-1996-1602 likhetstrekk ved situasjonen i nærværende sak. Høyesteretts kjæremålsutvalg fant det åpenbart at et huseierlag hadde generell partsevne.
- (20) Foranlediget av anførslene i anken, bemerker utvalget at det inngår i den samlede vurderingen etter tvisteloven § 2-1 andre ledd om sammenslutningen "har egne midler". I dette ligger ikke at det er avgjørende for partsevnen om laget har *tilstrekkelige* midler til å dekke eventuelle sakskostnader "for en materiell prøving av saken".
- (21) Anken må etter dette forkastes.
- (22) Ankemotparten har påstått seg tilkjent sakskostnader med 9 500 kroner. Påstanden tas til følge.

(23) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Nedre Øse Vann og Kloakklag til A, B, C, D og E i fellesskap 9 500 – nitusenfemhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: